Evropský parlament
2019-2024

Dokument ze zasedání

B9-0053/2020

13.1.2020

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o situaci ve Venezuele po ilegálním zvolení nového předsedy a předsednictva Národního shromáždění

(parlamentním převratu)
(2020/2507(RSP))

Jordi Cañas, Dita Charanzová, Andrus Ansip, Malik Azmani, Phil Bennion, Stéphane Bijoux, Izaskun Bilbao Barandica, Gilles Boyer, Sylvie Brunet, Catherine Chabaud, Olivier Chastel, Engin Eroglu, Fredrick Federley, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Ivars Ijabs, Irena Joveva, Ondřej Kovařík, Ilhan Kyuchyuk, Karen Melchior, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Urmas Paet, Samira Rafaela, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Nicolae Ştefănuță, Ramona Strugariu, Hilde Vautmans, Marie-Pierre Vedrenne, Chrysoula Zacharopoulou
za skupinu Renew

B9-0053/2020

Usnesení Evropského parlamentu o situaci ve Venezuele po ilegálním zvolení nového předsedy a předsednictva Národního shromáždění

(parlamentním převratu)
(2020/2507(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Venezuele, zejména na usnesení ze dne 27. února 2014 o situaci ve Venezuele[1], ze dne 18. prosince 2014 o pronásledování demokratické opozice ve Venezuele[2], ze dne 12. března 2015 o situaci ve Venezuele[3], ze dne 8. června 2016 o situaci ve Venezuele[4], ze dne 27. dubna 2017 o situaci ve Venezuele[5], ze dne 8. února 2018 o situaci ve Venezuele[6], ze dne 3. května 2018 o volbách ve Venezuele[7], ze dne 5. července 2018 o migrační krizi a humanitární situaci ve Venezuele a na jejích pozemních hranicích s Kolumbií a Brazílií[8], ze dne 25. října 2018 o situaci ve Venezuele[9], ze dne 31. ledna 2019 o situaci ve Venezuele[10], ze dne 28. března 2019 o mimořádné situaci ve Venezuele[11] a ze dne 18. července 2019 o situaci ve Venezuele[12],

– s ohledem na prohlášení místopředsedkyně/místopředsedy Komise, vysoké představitelky/vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Venezuele ze dne 10. ledna 2019, 26. ledna 2019, 24. února 2019, 28. března 2019, 4. dubna 2019, 30. dubna 2019, 18. června 2019, 16. července 2019, 13. srpna 2019, 27. září 2019, 21. prosince 2019 a 9. ledna 2020 a na prohlášení mluvčí/mluvčího místopředsedkyně/místopředsedy Komise, vysoké představitelky/vysokého představitele ze dne 17. září 2019, 16. prosince 2019 a 5. ledna 2020,

– s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2019/1893 ze dne 11. listopadu 2019, kterým se mění rozhodnutí (SZBP) 2017/2074 o omezujících opatřeních vzhledem k situaci ve Venezuele[13], které do 14. listopadu 2020 obnovuje již zavedená cílená omezující opatření,

– s ohledem na venezuelskou ústavu,

[1] Úř. věst. C 285, 29.8.2017, s. 145.
[2] Úř. věst. C 294, 12.8.2016, s. 21.
[3] Úř. věst. C 316, 30.8.2016, s. 190;
[4] Úř. věst. C 86, 6.3.2018, s. 101.
[5] Úř. věst. C 298, 23.8.2018, s. 137.
[6] Úř. věst. C 463, 21.12.2018, s. 61.
[7] Přijaté texty, P8_TA(2018)0199.
[8] Přijaté texty, P8_TA(2018)0313.
[9] Přijaté texty, P8_TA(2018)0436.
[10] Přijaté texty, P8_TA(2019)0061.
[11] Přijaté texty, P9_TA(2019)0007.
[12] Přijaté texty, P8_TA(2019)0327.
[13] Úř. věst. L 291, 12.11. 2019, s. 42.

– s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu,

– s ohledem na zprávu vysoké komisařky OSN pro lidská práva ze dne 4. července 2019 o Venezuele,

– s ohledem na páté mezinárodní technické zasedání procesu z Quita, které se konalo v Bogotě ve dnech 14. a 15. listopadu 2019,

– s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že podle venezuelské ústavy 5. ledna každého roku volí zákonodárný sbor svého předsedu na jednoleté funkční období;

B. vzhledem k tomu, že s přihlédnutím k okolnostem, které doprovázely plánovanou volbu předsedy Národního shromáždění Venezuely dne 5. ledna 2020, se v podstatě jednalo o zinscenovaný parlamentní státní převrat Madurova režimu a útok na demokratické a ústavou zaručené fungování tohoto národního shromáždění;

C. vzhledem k tomu, že bezpečnostní síly násilným způsobem zabránily předsedovi shromáždění Juanu Guaidóovi, aby předsedal uvedenému zasedání, a že několika opozičním poslancům nebyl umožněn vstup do sněmovny a přístup do budovy byl znemožněn také zástupcům tisku;

D. vzhledem k tomu, že Luis Parra, který byl nedávno vyloučen z opoziční strany na základě obvinění z korupce, se prohlásil předsedou Národního shromáždění a během improvizovaného a protizákonného obřadu slavnostně složil přísahu;

E. vzhledem k tomu, že zvolení Luise Parry je neplatné, neboť zasedání nebylo nikdy formálně zahájeno, nebyla potvrzena usnášeníschopnost a nebylo vyhlášeno žádné formální hlasování; vzhledem k tomu, že bezpečnostní jednotky zkoumaly průkaz každého poslance více než hodinu, což byla strategie, jak zdržet zasedání a zabránit shromáždění v dosažení usnášeníschopnosti;

F. vzhledem k tomu, že většina poslanců se o několik hodin později zúčastnila mimořádné schůze v sídle opozičního deníku El Nacional, na níž 100 ze 167 členů shromáždění opětovně zvolilo svým předsedou na poslední rok funkčního období 2015–2020 Juana Guaidóa;

G. vzhledem k tomu, že na závěr slavnostního zasedání Národního shromáždění konaného dne 7. ledna 2020 Juan Guaidó složil přísahu předsedy, a to navzdory tomu, že se jednotky loajální Madurově režimu snažily konání tohoto zasedání zabránit, například odepřením vstupu nebo přerušením dodávek elektřiny do této budovy;

H. vzhledem k tomu, že prezidentské volby, které se konaly dne 20. května 2018, proběhly v rozporu s minimálními mezinárodními standardy pro věrohodný proces; vzhledem k tomu, že EU spolu s dalšími regionálními organizacemi a demokratickými zeměmi neuznala ani tyto volby, ani orgány, které z tohoto nelegitimního volebního procesu vzešly;

I. vzhledem k tomu, že dne 10. ledna 2019 si Nicolás Maduro nezákonně a v rozporu s

ústavním pořádkem uzurpoval před Nejvyšším soudem prezidentské pravomoci; vzhledem k tomu, že dne 23. ledna 2019 se legitimně a demokraticky zvolený předseda Národního shromáždění Juan Guaidó složením přísahy ujal funkce prozatímního prezidenta Venezuely v souladu s článkem 233 venezuelské ústavy;

J. vzhledem k tomu, že Juana Guaidóa uznává legitimním prozatímním prezidentem Venezuely téměř 60 zemí a také Evropský parlament;

K. vzhledem k tomu, že venezuelský nejvyšší soud a neuznávané ústavodárné shromáždění zbavily dne 16. prosince 2019 další čtyři členy Národního shromáždění – Jorgeho Millána, Hernána Alemána, Carlose Lozana a Luise Stefanelliho – jejich ústavně zaručené poslanecké imunity, čímž dosáhl počet poslanců zbavených imunity 26; vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí, jež vychází ze žádosti nejvyššího soudu na základě obvinění generálního prokurátora, je závažným porušením ústavních předpisů, právního státu a demokratické zásady dělby moci;

L. vzhledem k tomu, že kroky, které jsou v současné době podnikány proti poslancům Národního shromáždění a mezi něž patří pronásledování a zastrašování ze strany nepravidelných jednotek a bezpečnostních sil (59 případů), svévolné zadržování (29 případů) a nucený exil (27 případů), narušují ústavní činnost tohoto shromáždění;

M. vzhledem k tomu, že se situace v oblasti lidských práv, právního státu a demokracie ve Venezuele po mnoho let nesmírně zhoršuje, a to zejména od té doby, co se v roce 2013 po zpochybněných výsledcích voleb ujal moci Nicolás Maduro; vzhledem k tomu, že se politická, hospodářská, institucionální, sociální a vícerozměrná humanitární krize ve Venezuele výrazně prohlubuje; vzhledem k tomu, že rostoucí nedostatek léků a potravin, masivní porušování lidských práv, hyperinflace, politický útlak, korupce a násilí ohrožují životy lidí a nutí je opustit zemi;

1. důrazně odsuzuje parlamentní převrat, kterého se dopustil Madurův režim, a skutečnost, že Národnímu shromáždění Venezuely je jakožto legitimnímu demokratickému orgánu země bráněno ve vykonávání mandátu, který mu byl svěřen venezuelskými občany;

2. odsuzuje toto hrubé porušování pravidel, které je neslučitelné s legitimním procesem volby předsedy Národního shromáždění a představuje další krok k prohloubení venezuelské krize;

3. blahopřeje Juanu Guaidóovi k tomu, že byl opětovně zvolen předsedou Národního shromáždění, navzdory všem překážkám a obstrukcím, jež mu byly kladeny během slavnostního zasedání konaného dne 7. ledna, kdy si například musel spolu s dalšími poslanci vynutit přístup do budovy;

4. opětovně potvrzuje plnou podporu Juanu Guaidóovi jakožto legitimnímu prozatímnímu prezidentu Venezuely zvolenému v souladu s venezuelskou ústavou a jejím článkem 233;

5. opětovně potvrzuje plnou podporu Národnímu shromáždění, které je v současnosti jediným legitimně zvoleným demokratickým orgánem Venezuely a jehož pravomoci je třeba obnovit a respektovat, a to i pokud jde o výsady a bezpečnost jeho členů;

6. trvá na tom, že mírového politického řešení lze dosáhnout pouze tehdy, pokud bude plně respektováno Národní shromáždění, jediný demokraticky zvolený orgán ve Venezuele, a pokud budou jeho členové moci svobodně vykonávat ústavní pravomoci;

7. poukazuje na to, že každý dialog musí vycházet z plánu přijatého v Národním shromáždění Venezuely; trvá na tom, že hlavním účelem dialogu musí být pokojný přechod k demokracii vytvořením podmínek, které povedou ke svobodným, transparentním a věrohodným prezidentským volbám na základě pevně stanoveného časového harmonogramu, spravedlivých podmínek pro všechny aktéry, transparentnosti a přítomnosti důvěryhodných mezinárodních pozorovatelů;

8. připomíná, že klíčový význam pro nalezení trvalého řešení ve Venezuele má uspořádání svobodných a důvěryhodných mezinárodně monitorovaných prezidentských voleb a demokratické opětovné zřízení státních institucí, včetně Národní volební rady a Nejvyššího soudu;

9. zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité, aby Národní shromáždění ustanovilo novou, nezávislou a transparentní Národní volební radu, která bude plně inkluzivní a vyvážená, pokud jde o její zastoupení a složení;

10. připomíná, že respektování demokratických institucí a zásad a dodržování právního státu jsou základními předpoklady pro nalezení udržitelného mírového řešení krize ve Venezuele ve prospěch jejích obyvatel;

11. připomíná, že EU je připravena podpořit proces, který povede ke skutečnému mírovému a demokratickému řešení krize;

12. vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby zintenzivnil úsilí EU o obnovení demokracie ve Venezuele, a to i rozšířením cílených sankcí vůči osobám, které jsou odpovědné za porušování lidských práv a represe, a uplatňováním těchto sankcí i na jejich rodinné příslušníky;

13. domnívá se, že jediní diplomatičtí zástupci Venezuely, které by měla EU uznat, jsou zástupci jmenovaní legitimním prozatímním prezidentem Venezuely Juanem Guaidóem; žádá proto o zrušení diplomatických pověřovacích listin pro mise, které mají vazbu na Nicoláse Madura a jeho nedemokratickou vládu;

14. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, legitimnímu prozatímnímu prezidentovi republiky a předsedovi Národního shromáždění Bolívarovské republiky Venezuela, vládám a parlamentům zemí Limské skupiny, Parlamentnímu shromáždění EU-Latinská Amerika a generálnímu tajemníkovi Organizace amerických států.